

Teknisk analyse for de fundamentalt orienterede investorer.

Langt hovedparten af de investorer der har en merkantil uddannelse, benytter sig hovedsagligt eller udelukkende af fundamental analyse.

De splitter med lethed et regnskab og kan uden større vanskeligheder, fundamentalt finde frem til de helt rigtige selskaber, for herefter at tilføje dem i porteføljen.

Særligt for de der vælger en langsigtet strategi, baseret på valueaktier, betragtes brugen af teknisk analyse som unødvendigt og overflødigt, da aktien købes med henblik på et hold over flere år.

Nu er det ikke fordi jeg har opfundet den dybe tallerken mht. TA, men jeg har erfaret, at de FAer der alligevel vover sig ud i brugen af TA, pr. instinkt bruger den forkert. Det værste er, at det næsten altid har kostet en del penge, hvilket begrænser lysten til at prøve igen, så de vender tilbage til det sikre og TA er efterfølgende dømt ude som det rene pjat.

Mange betragter TA som et redskab til at kunne handle på meget kort sigt. TA kyndige kaste rundt med termer i en stor pærevælling af engelsk og dansk, og samtidig overhældes det hele med en grød af ordsprog og læresætninger, fra diverse skribenter af investeringsbøger. For mig handler det om, at gøre TA så enkelt som muligt, men også så sikkert som muligt.

Den ultimative situation må så være at have en top FA og en tilstrækkelig indsigt i TA, så man kan have glæde af begge. Det lyder da nemt nok.

Top FA skal vi ikke ind på, det forudsætter jeg.

Når aktien er valgt, så skal man ikke bare købe, mener jeg. Selv om man køber en top aktie, så kan man ramme så meget forkert, at det kan tage flere år, eller koste et realiseret tab, at komme ud igen. Lad mig give et eksempel.

APMB kunne købes til kurs 45.000, i år 2000, 2003, 2006, 2008. 2010, 2011 og i dag. Hvis jeg havde købt den i 2000, ville jeg have haft et papir i porteføljen som fundamentalt var et godt papir, men jeg har spildt mine penge på en dårlig forrentning. Jeg behøver ikke skrive, at den har været betydeligt højere i kurs i mellemtiden, og konsekvensen hvis den var købt dyrere.

Lige nu bruges COLO, NOVO og DSV som eksempler på gode vækstaktier, der ikke er konjunkturfælgende, og begrundelsen for at FA virker. Rigtigt, og hvis man har dem i porteføljen, så skal de bare blive, foreløbigt. Jeg vil bare minde om, at f.eks. Torm også havde den samme status som de nævnte. ØK, Roskilde Bank m.m.

Min argumentation for at også disse aktier skal overvåges, bunder i en grundlæggende holdning til, at makroøkonomi har en større indflydelse på kurserne end selskabernes præstationer. Bankerne er et godt eksempel. De er hverken bedre eller dårligere til at lave bankforretninger, men det gælder jo for en helt række af brancher.

Årsagen til at TA ofte ikke virker, eller ikke kan bruges, i porteføljer der er baseret på valueaktier, er brugerens tillid til værktøjet. Her skal man forstå, at FAerne ofte har en strategi der virker, og giver overskud, men med et ønske om at tilføre et værktøj, der trods alt kan hjælpe med noget præcision.

De fleste FAer stoler mere på deres egne evner til at analysere situationen end på TA-værktøjet. Hvis det kommer til et valg mellem at skulle sælge fordi TA siger Sælg og FA siger Hold, så bliver aktien alt for ofte holdt. Og det er ret enkelt; hvis man mener, at man er bedre end værktøjet, hvorfor så bruge det? Hvis man tager TA ind, som en del af ens strategi, og ikke er loyal over for værktøjet, så er man ikke loyal over for sin strategi, medmindre man bruger værktøjet som vejledende, og så er man lige vidt.

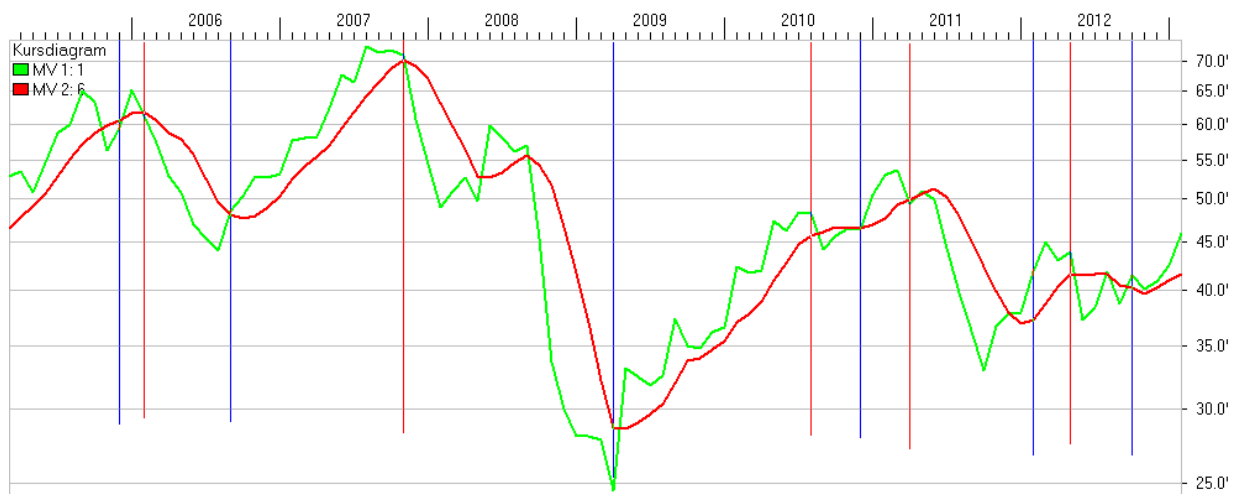
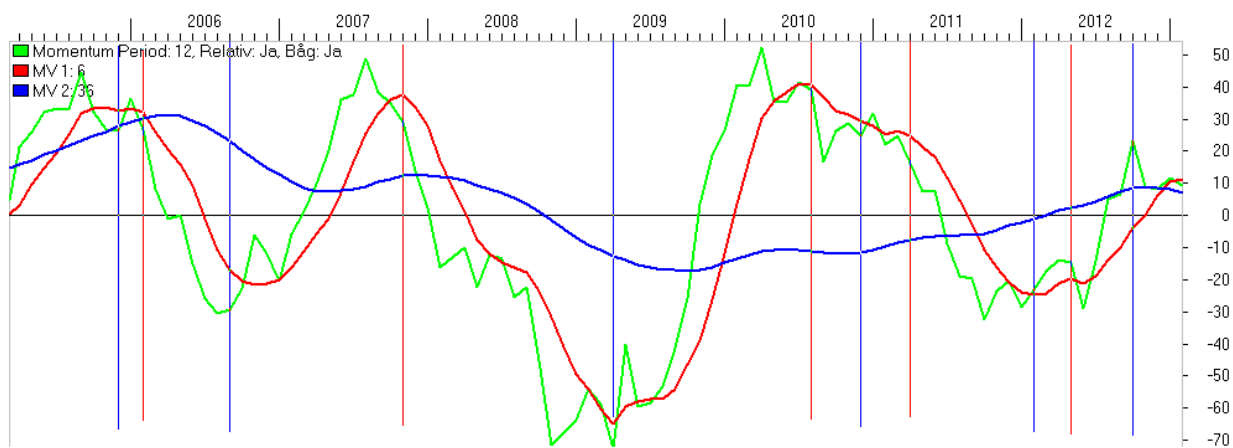
Hvis man tror på, at markedets kræfter er stærkest, så er der helt klart grundlag for at bruge TA som værktøj, også i de defensive porteføljer. Den eneste forudsætning er blot, at man viser tillid til det man kan se med ens egne øjne, og er loyal over for værktøjet.

Man skal være omhyggelig med at vælge sit TA-værktøj. Man kan ikke bare smække en graf sammen, fra et internet download, og så tro at alt er i orden. Modeller og opsætning er individuelt, men fælles for dem alle er, at de skal være så pålidelige som mulige, så man i størst mulig omfang undgår fejlsignaler. Herefter er det vigtigt, at man ikke bruger Tradermodeller og metoder, men at man analyserer lige så grundigt som ved FA.

Den opsætning jeg bruger her, er den der har de færreste fejlsignaler, til min risikoprofil. Jeg bruger Momentum som signalkurve og Kursgraf som aktionskurve, i eksemplerne.

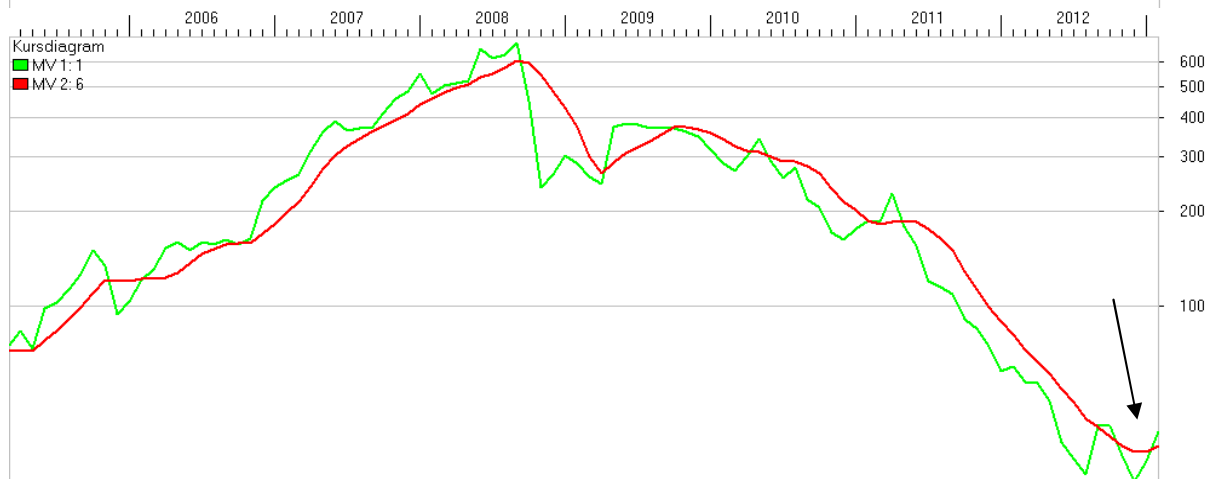
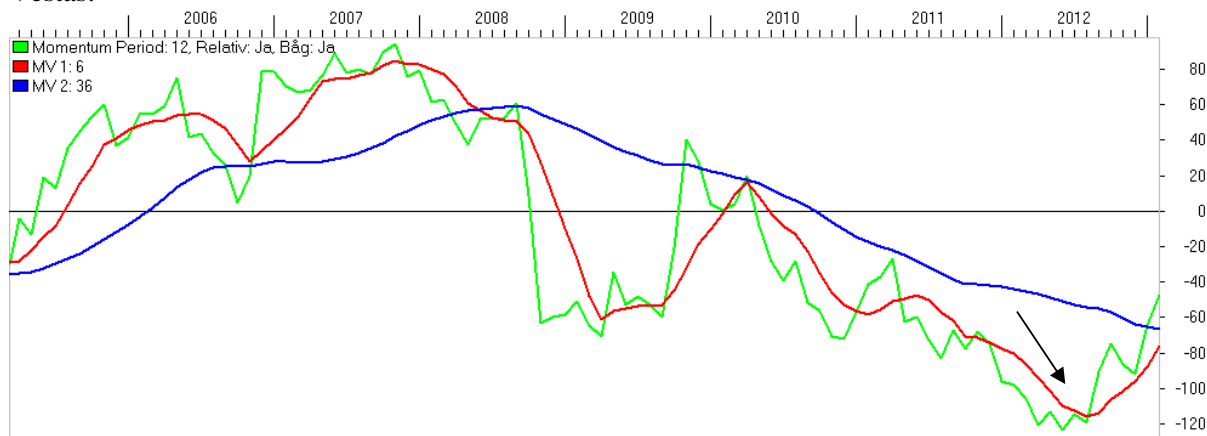
Lad os se på APMB igen:

Jeg argumentere for, at man uanset FA, skal handle aktien på signalerne. Køb ved lodret blå og salg ved lodret rød. Altså 11 handler på 8 år.

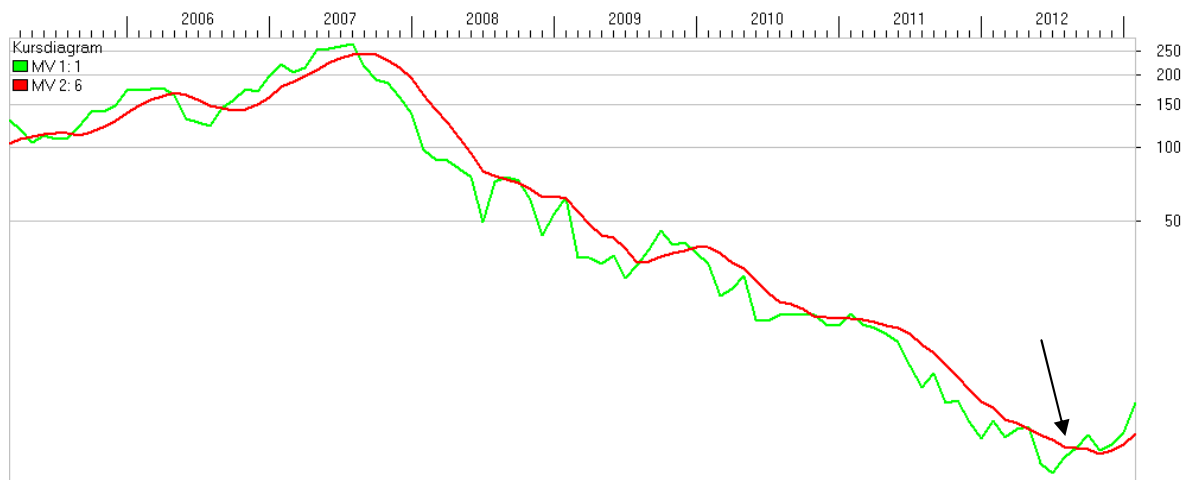
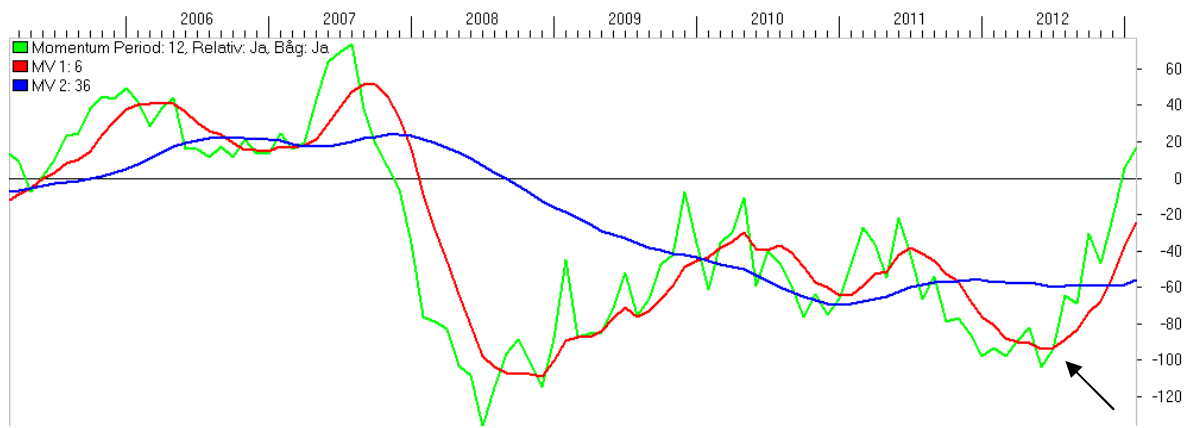

Regn selv fortjenesten ud. Det er ikke målet, at vise hvordan man bruger TA, kun at eksemplificerer.

Kan man så se de signaler når det kommer til stykket? Ja, det mener jeg, man kan. Vi er godt nok så langt fremme i Bullmarkedet, at det kniber med at finde aktier med nye købssignaler, men her er et par stykker. Vestas:

SAS:

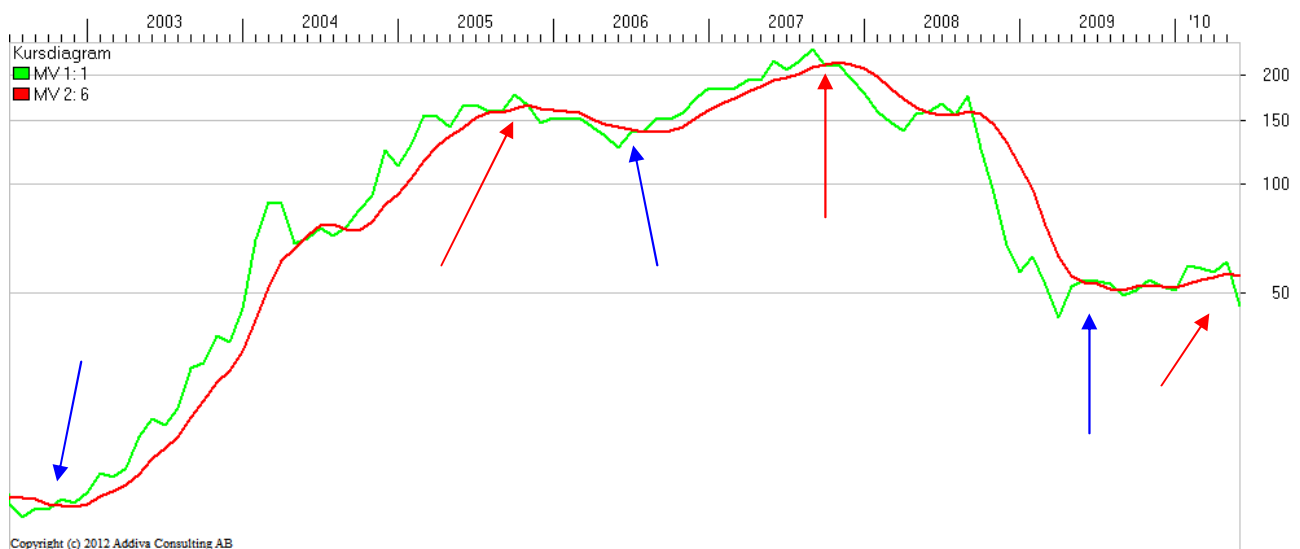
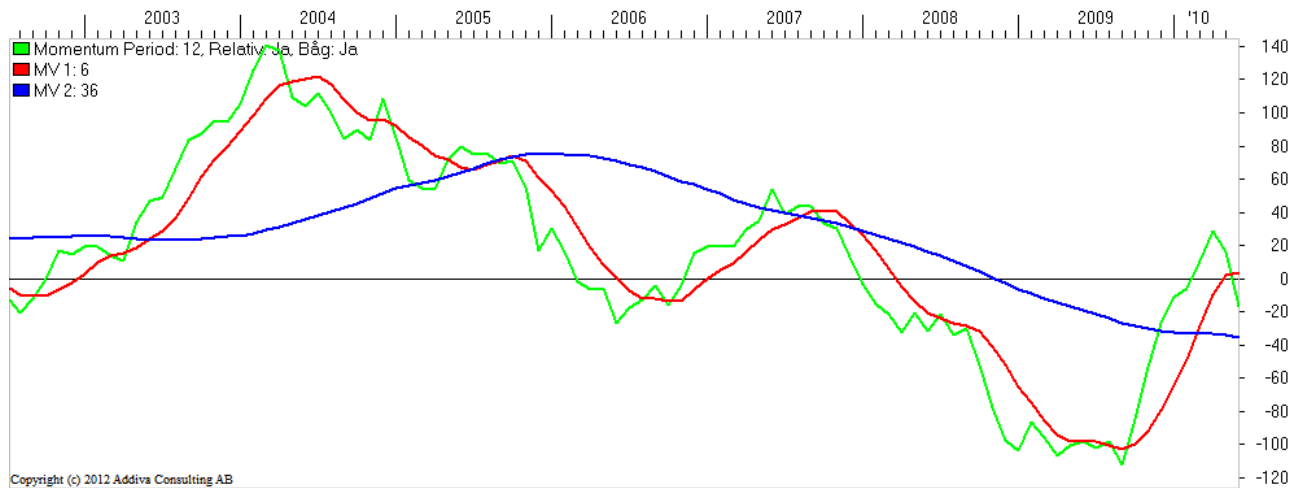

Er det et velvalgt tidspunkt at købe nedenstående aktie nu? Gæt hvem?

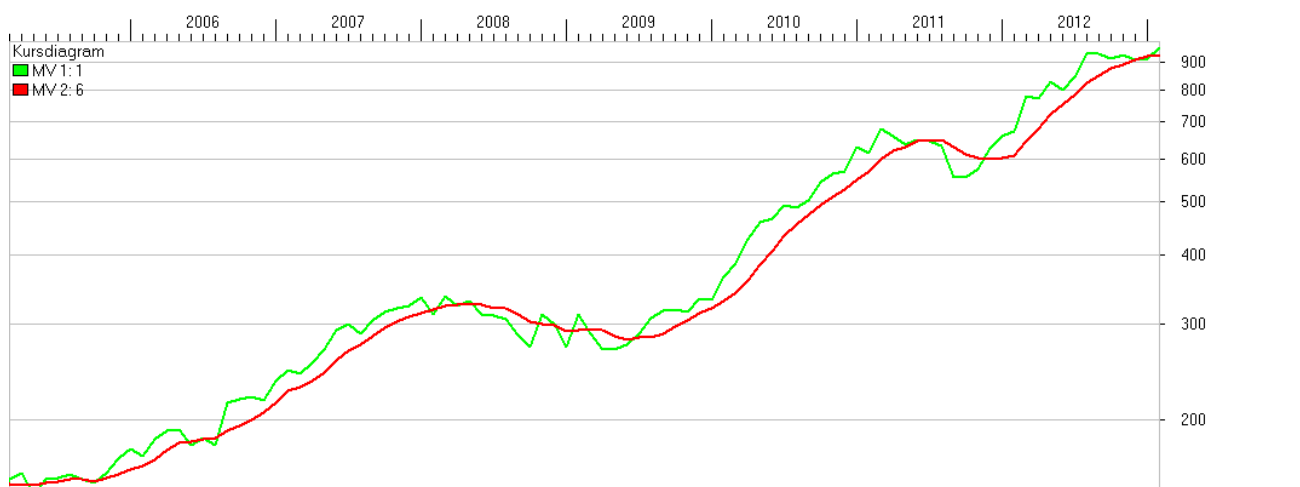
Ovenstående grafer viser, at man godt kan se, hvornår en aktie skal købes og sælges. Men hvad så med vækstaktier?

Nu spørger jeg så, om det har kunnet betale sig, at have ulejlighed med at købe og sælge nedenstående aktie på signalerne?

Det kan måske virke som lidt spild af tid, at foretage de handler, især i 05-06 og i 09-10. Specielt hvis den er købt i 03, for så er der rigeligt at tage af. Men jeg er nu sikker på, at der er mange Tornejere der gerne ville have haft fulgt signalerne. Bemærk kursen på y-aksen, og sammenhold det med dagens niveau på 2 kr.

Dette skal sammenholdes med den ulejlighed man skal have ved at handle f.eks. nedenstående aktie 4 gange på 8 år. Handler, som man i øvrigt også ville tjene penge på. Nedenstående er i øvrigt Novo.

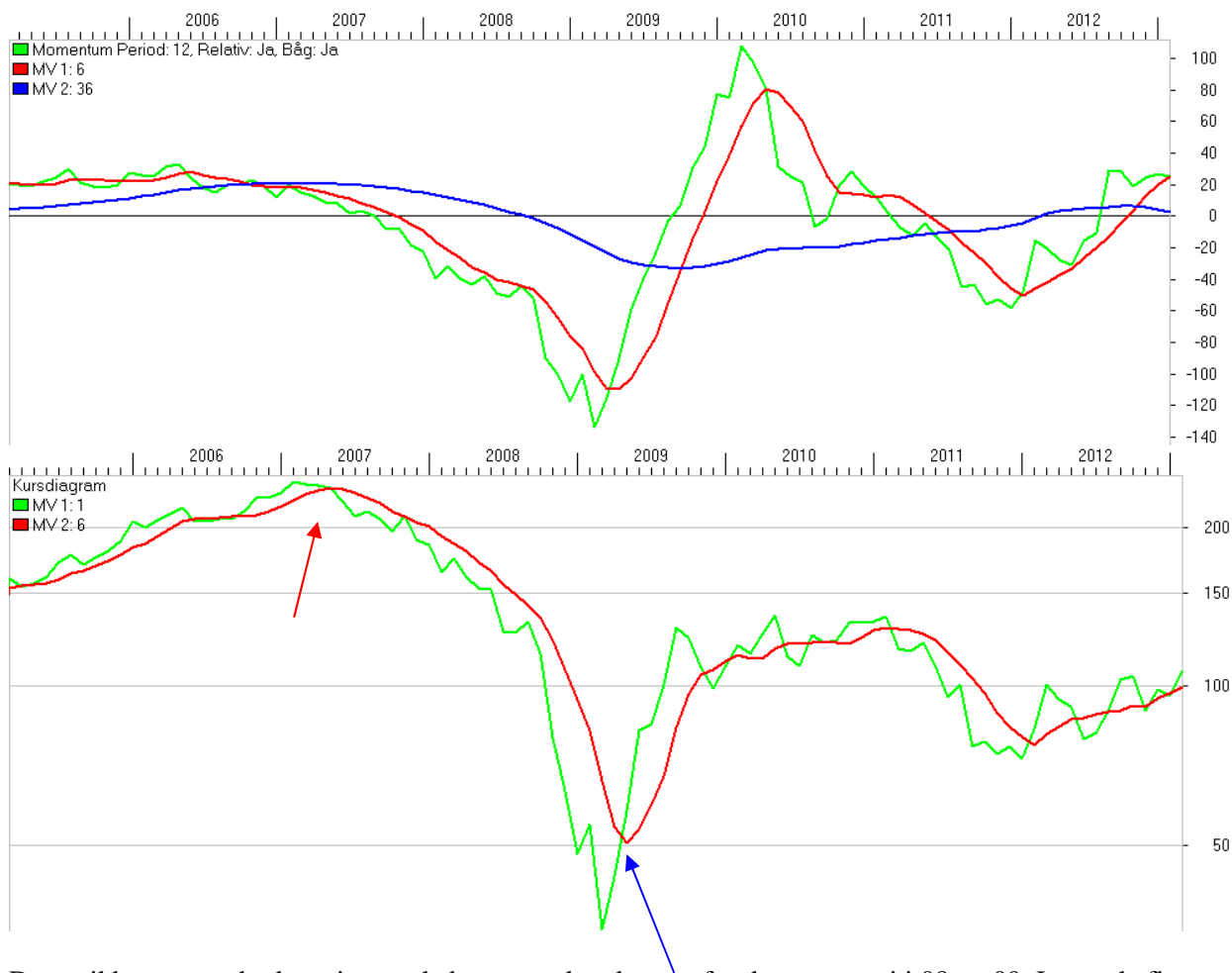
At vise teknik, opstilling, hvordan og hvornår er ikke målet. Det skal læres rigtigt. Jeg viser også kun to grafer pr. eksempel, hvor jeg normalt bruger 9 pr. analyse. Målet er, at vise TAs anvendelighed og at alle kan bruge det.

Herefter mangler hele diskussionen om, hvorvidt man skal sælge i panik. Den mest udtalte paniksituation som alle kender er Lehmann i 08. Meddelelsen fik vi søndag, og mandag var panikken udtalt. Langt de fleste aktier faldt drastisk, og det er her at FAerne fastholder, at man ikke skal bruge sine følelser og sælge i panikken. Jeg mener, man bør have solgt før panikken, på TAs S1 (salgssignal 1).

Hvis man beslutter, at være følelseskold og holde sine aktier, så har man også besluttet at holde dem indtil de er på et niveau, hvor de har forrentet sig for hele den mellemliggende periode. Ellers giver det ikke mening.

Der var ikke mange der ikke havde f.eks. Danske Bank, idet de gav fast udbytte på 5 % pa. DB gik ind i krisen i kurs 130 og har ikke givet udbytte siden. Heldigvis kan man reducerer gak, ellers var det godt nok en skidt beslutning, at beholde den hen over krisen.

Danske Bank fik et klart S1, allerede i april 2007 i kurs 240. Hvorfor ikke sælge der, og genkøbe på K1 i april 09 i kurs 50?

Der er ikke mange der kan sige, at de har været loyale over for deres strategi i 08 og 09. Langt de fleste havde forrentningsunderskud og burde have solgt, iht. deres strategi, men valgte ikke at handle i panik, også ifølge deres strategi. Hvad skal prioriteres højest, den årlige forrentning eller at undlade at handle i panik? Selv om nogle af talemåderne der er skrevet af de kloge, er det rene vrøvl, så er der få som bare er rigtige: "When You are losing money, you are doing wrong".

Novo, Carlsberg og mange andre er kommet igen, og det viser at man ikke nødvendigvis skal sælge i panik. Mens Vestas, B&O, banker, APM, Rockwool, Norden, Torm, NKT, SAS kursudvikling siger noget andet. Ikke mange kan påstå, at de ikke havde bare en af disse i porteføljen.

Men det viser heller ikke, at man ikke skal handle på signalerne, tværtimod. Og det er her forskellen ligger i at handle med hjernen og ikke med hjertet.

At handle på signalerne, er at handle med hjernen.

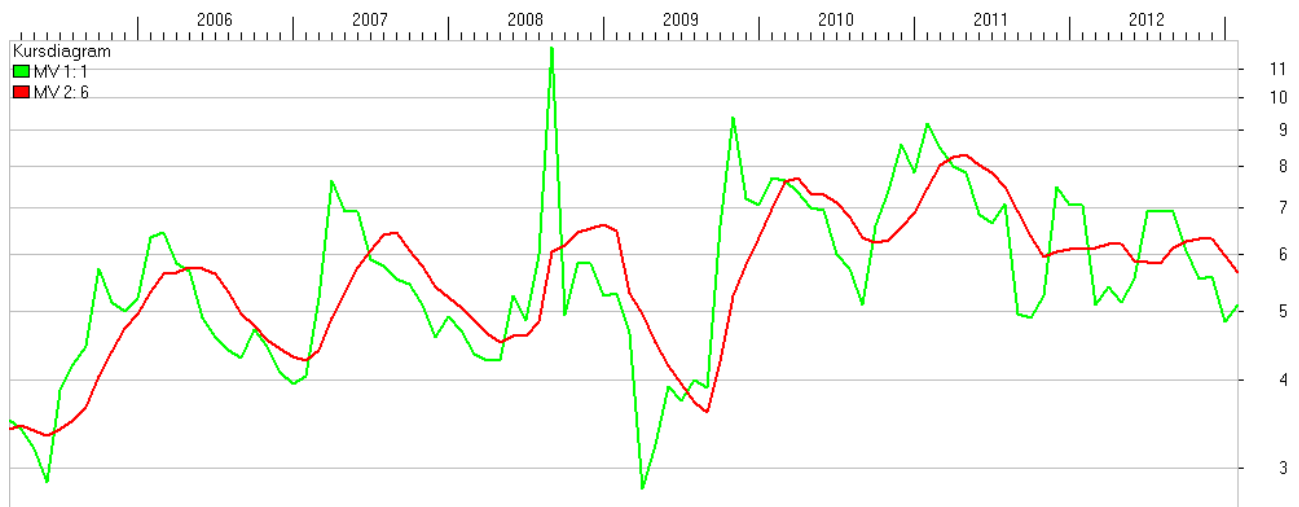
At handle alene ud fra egen overbevisning, er at handle med hjertet.

At handle i panik, er.....ja, panik.

At undlade, at handle i panik, er IKKE at handle med hjernen. I bedste fald, er det at bruge hjernen.

Jeg skal ikke dømmе nogen strategi ude eller inde. Jeg er bare fuldstændig overbevist om, at der ikke er nogen strategi, som man ikke kan forbedre resultatet på, samtidig med at man mindsker risici, ved brug af TA.

Til sidst vil jeg som bonusinfo, vise et eksempel på en aktie der debatteres en del. De fleste af os, har læst om Bioporto og NGAL. I flere år, har den ifølge rygter været på vej til himlen. Men havde det ikke være godt, hvis man kunne handle den på signalerne i stedet?

Biotek-aktier springer i kurs på nyheder, og man når derfor ikke at handle på signalerne i tide. Altså undtagelsen der bekræfter reglen, for TA.

Nok for denne gang.

Hjulmand